

τὸν ἐφήμισαν, καὶ ἡ Γαλλία τῷ ἀνεγέρει σῆμαρον | ταὶ ἐπὶ κεφαλίδος τῆς παρούσης ἐπιτόμου Βιογραφί-
εῖς Παρίσια χαλκοῦ ἀνδριάντα, αὐτὸν δεῖται φάνε-| κῆς σημειώσεως.

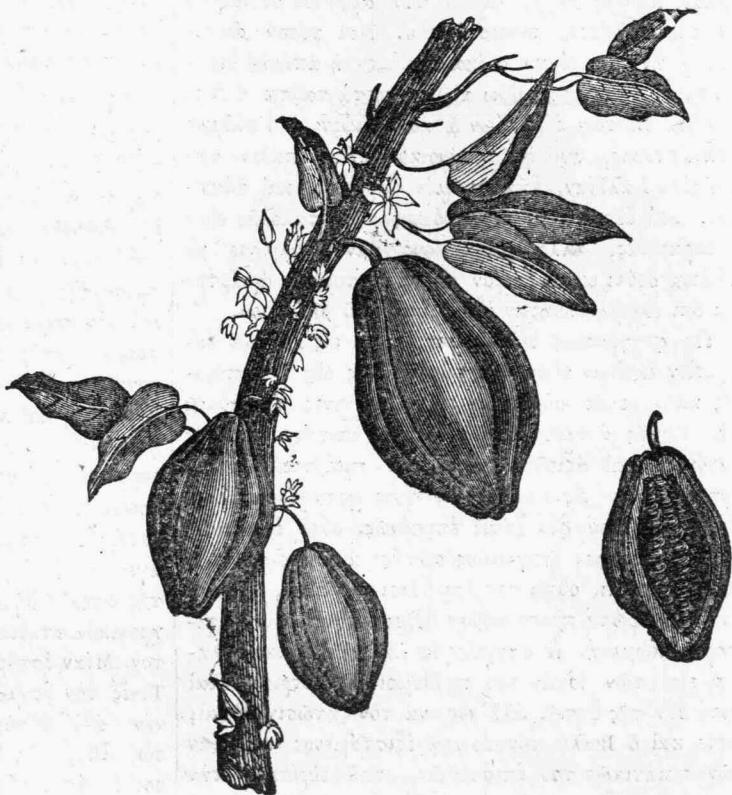
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΑΚΑΟΔΕΝΔΡΟΝ.

Τὸ κακάον, ἔξ οὐ ἡ σοκολάτα κατασκευάζεται εἶναι ὁ σπόρος δένδρου τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Λιναῖος ἡρέσκετο τόσον εἰς τὴν τροφὴν τῆς σοκολάτης, ὥστε ὧνόμασε πομποδῶς τὸ παράγον αὐτὴν δένδρον θεόβρωμα (*Theobroma cacao*). Διετηρήθη δὲ τὸ δνομα τοῦτο διὰ τὴν πρὸς τὸν ἔνδοξον έστατον ὑπόληψιν, ἀν καὶ ἡ ἀξιολογότης αὐτοῦ δὲν εἶναι ὡς ἡ τῆς μυθώδους ἀμβροσίας. Εἶναι δημος ἀληθὲς δτι τὸ κακάον ἔχει ἔξαιρέτους θρεπτικὰς ἴδιότητας, καὶ δύναται νὰ παρέξῃ πολλὰς εὔεργεσίας εἰς τοὺς περιηγητὰς, μάλιστα εἰς τοὺς ναυτικοὺς, κατὰ τοὺς μακροχρονίους των πλοῦς, καὶ προσέτι δὲ ποικίλει τὰ ἐδέσματα ἡμῶν εὐαρέστως. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἡ Ἰσπανία εἶναι ὁ μνος τόπος, εἰς δν ἡ σοκολάτα εἶναι τροφὴ πάνδημος. Δυστυχῶς δὲ τὸ κακαόδενδρον ἔχει πατρίδα τὴν διακεκαμένην ζώνην, καὶ ἀπ' αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἔξελθῃ. Μεταξὺ τῶν τροπικῶν τὸ δένδρον καρποφορεῖ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀλλ' εἰς τὰ κλίματα ὅπου ἡ βλάστησις δὲν δύναται νὰ ἥναι ἀδιαλείπτος, καρποφορεῖ μόνον ἀπαξ.

Τὸ κακαόδενδρον εἶναι μετρίου μεγέθους, καὶ δὲν ὑπερβαλνει κατὰ τὸ ὄψος τὰ ἐπτὰ μέτρα. Μακρόθεν θεωρούμενον ἔχει τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῆς κεράσου, ἀλλὰ τὰ φύλλα του εἰσὶ πολὺ μεγαλήτερα, ἔχοντα ἐπτὰ καὶ ἡμίσεως δακτύλων μῆκος ἐφ' ἐνὸς καὶ ἡμίσεως πλάτους. Τὰ ἀνθη γεννῶνται ἐπὶ χονδρῶν κλάδων καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου ὁ δὲ καλλιξεῖναι ὑπέρυθρος, καὶ τὰ πέταλλα κίτρινα κλίνοντα πρὸς τὸ ἐρυθρόν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀνθη ταῦτα εἰσὶ μικρὰ καὶ πολλά, καὶ οἱ καρποὶ ὅγκωδεις, δὲν προκόπτει τὸ πλεῖστον μέρος, καὶ ἡ ἀρθρονος ἀνθησις, γινομένη δις τοῦ ἔτους, εἶναι πολυτέλεια ὀλίγον ἐπωφελής· ἀλλ' ἀρέσκει πολὺ εἰς τοὺς ὄφθαλμούς καὶ κατὰ τὰς δύω αὐτάς ἐποχάς, καὶ συμβάλλει εἰς τὸν ὥραισμὸν τῶν κήπων.

Οἱ καρποὶ τοῦ δένδρου τούτου ἔγουσι τὸ μέγεθος τῶν σικιῶν (ἀγγουρίων) μικροῦ εἴδους, καὶ εἰσὶ μακροὶ ἐπτὰ ἔως ὀκτὼ δακτύλους, ἔχοντες ἔξογκώσεις. Οἵταν λάβωσι κίτρινον χρῶμα, τότε εἰσὶν ὄγκοι, καὶ ἐπέστη τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν ὁ καρπός. Εἰς τὴν ἀκμὴν ταύτην τῆς ὥριμότητος ἔχουσιν ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ καρποῦ λευκὴν σάρκα, ἣτις περιέχει τοὺς σπόρους· ἡ γεῦσις του τότε εἶναι γλυκεῖα. Μετὰ δὲ τὴν συλλογὴν ἀφαιρεῖται ὁ φλοιὸς τῶν καρπῶν, τίθενται εἰς καδίον οἱ σπόροι μὲ τὴν περικαλύπτουσαν αὐτοὺς σάρκα, καὶ ἐγκαταλείπονται εἰς χη-

μικὴν ζύμωσιν, ἣτις ἐπέρχεται ταχέως. Ἐκβάλλονται δὲ τότε οἱ σπόροι καὶ ἔηρινονται. Τὸ δὲ οἰνῶδες ρέυστὸν τὸ ἐναπομεῖναν εἰς τὸ καδίον εἶναι εὐχάριστον ποτὸν, καὶ ἔξ αὐτοῦ δύναται ν' ἀποσταχθῇ ρώμιον.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΑΔΑΜΑΣ.

Περὶ τῶν ιδιοτήτων καὶ ἐλλείψεων αὐτοῦ. — Περὶ τῶν Ἀδαμάτων τοῦ Ἡγεμόνος τοῦ Ματάρ, τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. — Περὶ τοῦ Ἀρτιβασιλέως. — Περὶ τοῦ Ἀδάμαρτος τοῦ Βασιλέως τῆς Πορτογαλίας. — Τέλην τοῦ κόπτεων τὸν Ἀδάμαρτα. — Ἀδαμαρτωρυχεῖα. — Μεταλλεύσις τῶν ἀδαμάτων εἰς Βρασιλλαρ.

Οἱ ἀδάμας, ἐπιστημονικῶς θεωρούμενος, εἶναι ἀνθρακὶ καθαρός· ἀλλ' ἡ σκληρότης του, ἡ λάρμψις του, ἡ ἴδιότης, τὴν ὄποιαν ἔχει, τοῦ θλᾶτον τὸ φῶς καὶ τοῦ διαχέειν αὐτὸ πολλάκις εἰς δραγμοὺς πολυχρώμους, κατέστησεν αὐτὸν εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς πολύτιμον· ὁ μᾶλλον δὲ τιμώμενος εἶναι δὲν τελῶς διαυγῆς. Η ἐντέλεια τοῦ ἀδάμαντος συνίσταται εἰς τὴν διαύγειαν, εἰς τὴν στιλπνότητα καὶ εἰς τὸ θάρος, ἡ δὲ ἐλλείψις του εἰς τὸ ὑπωχρὸν χρῶμα, εἰς τὰς κηλίδας καὶ εἰς τὰς ἐρυθρὰς ἡ μελαίνας ἀκωιάς.

Εἰς τὰς Ἰνδίας οἱ ἀδαμαντοποιοὶ κατασκευάζουσιν ἐν τινὶ τοίχῳ ὅπην ἐνὸς τετραγωνικοῦ ποδὸς, καὶ εἰς

αὐτὴν ἐγκέποντι λαμπέδαι πρὸς τὸ φῶς δ' αὐτῆς
ἐξετάζουσι τὴν διαύγειαν τῶν ἀκατέργαστων πετρῶν,
τὰς ἀκωκάς, τὰς ὁποίας δύνανται νὰ εὑρώσιν, ή τὴν
καθαρότητα τῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι ἔδόξαντο, ὅτι ὁ ἀδάμας ἡπαλύνετο μὲ
τράγινον θερμὸν αἷμα, καὶ ὅτι ἥδυνατο νὰ ἀνθέξῃ
εἰς τὴν σφύραν. Αλλὰ τὸ σφαλερὸν τῆς δόξης αὐτῆς
ἀπεδείχθη τίποτε δὲν δύνανται νὰ ἀπαλύνῃ τὸν πο-
λύτιμον τοῦτον λίθον, ἀλλ' ἡ παληρότης του δὲν εἴ-
ναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀντέχῃ εἰς σύγερουσιν μεγά-
λην, διότι θλάται εἰς τὸν ἀκμῶνα καὶ ὑπὸ τὴν σφύραν.

Οἱ ἀδαμαντεῖς ἐν Εὐρώπῃ ζυγίζονται μὲ κράτιον,
Εάρος μικρὸν, συγκείμενον ἐν τεσσάρων κόκκων σίτου.

Οἱ ἀκατέργαστος ἀδάμας, γνωσθεὶς δτὶ δὲν δύνα-
ται νὰ κοπῇ διὰ τὸ γρῶμα καὶ τὰς κηλίδας, πω-
λεῖται πρὸς 30 ή 36 φράγκα τὸ κάρτιον. Τέξουσι
δ' αὐτὸν, διὰ νὰ σηματίζωται τὴν κόνιν τοῦ ἀδά-
μαντος, χρησιμεύσουσαν εἰς τὸ κόπτειν, καθαρίζειν
καὶ ἔγγραψιν τὰς διαφόρους πέτρας.

Οταν ὁ ἀδάμας δῆνται νὰ κοπῇ, ή ἀξία του αὐ-
ξάνει, καὶ πολλάκις ἐπέκεινα τοῦ δέοντος, καθ' ὅσον
ο δῆγμος τοῦ λίθου εἶναι μεγαλήτερος.

Οἱ 5 ή 6 κρατίων ἀδαμαντεῖς εἶναι ἥδη οἱ ὠσαιό-
τατοι. Οἱ 12 ή 20 κρατίων εἶναι σπάνιοι. Εἶναι
δε τίνες γνωστοί, ὑπερβαίνοντες τὰ 100 κράτια.

Οἱ μεγαλήτεροι γνωστὸς ἀδάμας εἶναι ὁ τοῦ Ἕ-
γειούνος τοῦ Ματάν εἰς Βορέον, ἐκτιμήθεις ὑπὲρ τὰ
300 κράτια (πλέον τῶν δύω δργῶν). Οἱ τοῦ Λύτο-
κράτορος τῆς Μογολίας ἥτον 279 κράτια· ὁ Ταζερ-
νιέρος τὸν λέγει ἵστον δικοτυμήτου ὡδὸν, καὶ τὸν ἐξετί-
μησεν ὡς ἔγγιστα εἰς 12 ἑκατομμύρια Φράγκων. Οἱ
τοῦ Λύτοκράτορος τῆς Ρωσίας ἄγει 193 κράτια,
ἔχων μέγεθος ὡδὸν περιστερᾶς καὶ κακὸν σχῆμα. Ἕ-
γοράσθη δ' οὗτος 2,600,000 φράγκων καὶ 96,000
φρ. ἐπησίας συντάξεως. Οἱ ἀδάμας τοῦ Λύτοκράτορος
τῆς Αὔστριας ζυγίζει 139 κράτια· οὗτος εἶναι κε-
κομμένος εἰς σχῆμα βοδίου (ρόκτετα), ἔχει χρῶμα
ὑπωχρόν καὶ κακὸν σχῆμα. ἐξετιμήθη δὲ 2,600,000
φράγκων. 'Ο ἀδάμας τοῦ στέμματος τῆς Γαλλίας,
ὄνομαζόμενος δ' Αγιεβασιλεὺς, ζυγίζει 136 κράτια.
ἔζηγίζε πρὶν ή κοπῇ 410 κράτια. Βεβαιοῦται δ' ὅτι
ἔχρεισθη δύω ἑτῶν ἔργασίν. Εἶναι πολλοῦ λόγου
ἀξίος διὰ τὸ ὥρχιον σχῆμά του, τὰς ὥρχιας ἀναλο-
γίας του καὶ τὴν ἐντελῆ διαύγειάν του, καὶ θεωρεῖ-
ται ὡς δ' ὥραιότερος ἀδάμας τῆς Εὐρώπης. Ὕγρά-
σθη ὑπὸ τὸν Δουκὸς τῆς Αὐρηλίας, τότε Αντιβασι-
ιλέως, διὰ 2,250,000 φρ. καὶ ἐξετιμήθη ὑπὲρ τὸ
διπλοῦν. Ὄλοι αὐτοὶ οἱ ὥραιοι ἀδάμαντες ἔρχονται
ἀπὸ τὰς Ἰνδίας. 'Ο μεγαλήτερος εὑρέθεις εἰς Βρ-
ατιλίαν, τὸν ὅποιον κατέχει δὲ Βασιλεὺς τῆς Προ-
γαλλίας εἶναι, καὶ τὰς ἀκριβεστέρας ἐκτιμήσεις
120 κρατίων.

Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 15 αἰῶνος μετεχειρίζοντο
τοὺς ἀκατεργάστους ἀδάμαντας. Οἱ μᾶλλον ζητού-
μενοι τότε ἦσαν οἱ ἔχοντες σχῆμα πυραμοειδές, τοὺς
ὅποιους ὠνόμαζον ἀκωκάς γνησίας (pomtes naïves),
καὶ τοὺς ὅποιους ἔδενον εἰς τρόπον, ὥστε νὰ προε-
ζέχωσιν αἱ ἀκωκαὶ αὐταῖς. Κατὰ τὸ 1576 ὁ Λου-
δοβίκος Βεργουέμ (Bergouem) ἀνεκάλυψε τὴν τέχνην
τοῦ κόπτειν τὸν ἀδάμαντα καὶ τὸν καθαρίζειν αὐτὸν
διὰ τῆς ἰδίας του κόνεως, καὶ τότε μόνον ἐγνώσισαν
τὴν ὥραιότητα αὐτῆς τῆς οὐσίας.

Τὰ πρώτιστα ἀδαμαντωρύγεια εὑρίσκονται εἰς
Βρατιλίαν, εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, εἰς τὰ Βα-
σίλεια τῆς Γολκόνδης, τοῦ Βισπούρου, τῆς Βεγ-
γάλης καὶ εἰς τὴν νησιῶν τοῦ Βορνέου.

'Η μετάλλευσις τοῦ ἀδάμαντος εἶναι σχεδὸν ἐλευ-
θερός εἰς τὰς Ἰνδίας, πληρωνομένου μόνον δικαιώμα-
τος τινος εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν χωρῶν, διότι γίνε-
ται αὕτη. Εἰς τὴν Βρατιλίαν ἡ Κυζέρηνησις ἐπιφυλάτ-
τεται τὴν μετάλλευσιν ταύτην εἰς ἔκπτωσιν. Μεταχει-
ρίζεται δῆμος εἰς τὸ ἔργον τοῦτο μαύρους, τοὺς ὁποίους
ἐνοικιάζουσαν εἰς τὴν Κυζέρηνησιν ἴδιωται προνομοιού-
χοι, καὶ ἡ ἐνοικίας αὕτη εἶναι, ὡς θεωρεῖται, ἡ πρωτίστη πηγὴ τοῦ ἐκτεταμένου λαθρεμπορίου διὸ
εἰσάγονται εἰς τὴν ἐμπορίαν οἱ μεγαλήτεροι καὶ ὀ-
ρχιότεροι ἀδάμαντες. Οἱ μαῦροι οὗτοι ἐπιτηροῦνται
δῆμος αὐστηρότατα ὑπὸ ἐπιθεωρητῶν, ἐπαγρυπνούν-
των εἰς ὅλα τὰ κινήματα· ἀμοίβωνται δῆμος διὰ
εραθείων ἀναλόγων πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ἀδάμαντος
τὸν ὅποιον εὑρίσκουσιν δὲ εὑρών μάλιστα ἀδάμαντα
17 καὶ ημίσεως κρατίων, ἀπελευθεροῦται, δὲ κύ-
ρος του ἀποζημιοῦται.

'Ο ἀποχωρισμὸς τῶν γκιωδῶν μερῶν ἀπὸ τοῦ ἀ-
δάμαντος γίνεται ὑπὸ παράπηγμα ἐπὶ σανιδώ-
ματος κυρτοῦ, διαιρουμένου κατὰ τὸ μῆκος εἰς
διάφραγματα ἡ κιβώτια, εἰς ἔκαστον τῶν διοίων εἶναι εἰς μαῦρος. Ρόους ὕδατος φέρεται
εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος, διότι εὑρίσκεται εἰς σωρὸς
κασκάλου (ἀδαμαντούχου γῆς), ἐκ τοῦ ὅποιου ἐκκ-
αστος καθαριστής ρίπτει ἀλληλοδιαδόχως μέρος διὰ
νὰ τὸ καθαρίσῃ καλῶς, καὶ ζητεῖ ἔπειτα εἰς τὴν μέ-
νουσαν ἀμμώδη γῆν τοὺς ἀδάμαντας, οἵτινες εἶναι
δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσιν. Εἶναι δὲ συνήθως εἰκοσι μαῦ-
ροι εἰς ἔκαστον ἔργοστάσιον, καὶ πολλοὶ ἐπιθεωρη-
ταὶ, καθημενοὶ εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῶν δια-
φραγμάτων, εἶναι ὠπλισμένοι μὲ μάστιγας.

Άμα μαῦρος εὑρῇ ἀδάμαντα, πρέπει νὰ εἰδοποιήσῃ
τοῦτο, κτυπῶν τὰς χειράς του, καὶ νὰ τὸν ἔγχειρίσῃ
εἰς τινὰ τῶν ἐπιθεωρητῶν, διτις τὸν καταθέτει εἰς
ἄγγειον κρεμάμενον ἐν μέσῳ τοῦ ἔργαστηρου. Πάταν
εἰσπέραν τὸ ἄγγειον τοῦτο φέρεται εἰς τὸν ἀνώτερον
ἀξιωματικὸν, διτις ἀριθμοῖ καὶ ζυγίζει τοὺς ἀδά-
μαντας καὶ τοὺς καταγράφει.

'Η Βρατιλία παρέχει σήμερον δλην τὴν ἐμπορίαν
τῶν ἀδαμάντων. Ερχονται δ' εἰς τὴν Εὐρώπην
25—30,000 κράτια ἀκατέργαστα κατ' ἔτος, δη-
λαδὴ 10—13 λίτραι, ἀτινα ἐλαττοῦνται διὰ τῆς
κοπῆς εἰς 8 ή 9000 κράτια.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Η διάρκεια τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἶναι σχεδὸν ἡ
αὐτὴ εἰς τὰς διεφόρους ἀνθρωπίνας φυλάς. Άλλ'
δῆμος δ' θουλόμενος νὰ ἐκτιμήσῃ ἐπ' ἀρχιθές τὰ δι-
δόμενα, ἐφ' ἣν δύνανται νὰ ἐργασθῇ ὡς πρὸς τὸ ζή-
τημα τοῦτο, πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὴν μεγάλην ἐπιφ-
ρόην, ἢν ἔχει τὸ κλῖμα ἐπὶ τῶν νόμων τῆς θνητο-
μότητος, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ ἀκόμη, διτις δεν εἶναι αὐτὴ
ἡ μόνη αἰτία, ἡτοις δύνανται ήτα ποικίλη τὰ ἀποτε-
λέσματα. Εἶναι γνωστὸν, διτις ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς
τῶν ἀτόμων, ἀτινα φθάνουσιν εἰς ὡρισμένην τινὰ

πλικίαν διαφέρει κατά τόπους, καὶ παραδείγματος χάριν, ὅτι ὅσον τὸ κλίμα εἶναι θερμότερον, τόσον καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ ὀλιγοχρονιώτερα. Χωρὶς μάλιστα νὰ ἔξελθωμεν τῆς Εὐρώπης, εὐρίσκομεν ὡς πρὸς τοῦτο διαφοράς μεγάλας.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Κ. Μορὼ Ζοννὲς, διάθεμὸς ὁ ἐκφράζων τὴν θητηρίαν, ἡ τὴν μέσην διάρκειαν τῆς ζωῆς, δύναται νὰ μεταβληθῇ πολὺ κατὰ τὸν τόπον. Εἴπεται σύντομον ἀπόσπασμα πίνακος παρουσιασθέντος εἰς τὴν Γαλλ. Ακαδημίαν ὑπὸ τοῦ περιφήμου τούτου πολιτειογράφου.

Πίναξ τῶν ἑτησίων θανάτων εἰς τοὺς διαφόρους τόπους τῆς Εὐρώπης. Εἰς

	ἀτέμων						
Σουηδίαν	ἕως τοῦ 1821	μέχρι τοῦ 1825	εἰς θάνατος ἐπὶ	45			
Δανικαρκίαν	> 1849	"	▷ ▷ ▷ ▷	45			
Γερμανίαν	> 1825	▷	▷ ▷ ▷	45			
Πρωσίαν	> 1821	▷	1824	▷	39		
Αὐστρίαν	> 1825	▷	1830	▷	43		
Ολλανδίαν	> 1824	▷	▷	▷	40		
Ἄγγλιαν	> 1821	▷	▷	▷	58		
Μεγάλην Βρετανίαν	1800	▷	1804	▷	47		
Γαλλίαν	" 1825	▷	1827	▷	39.5		
Νορμὸν τοῦ Βαύδου	1824	▷	▷	▷	47		
Δρεσδαρδίαν	> 1827	▷	1828	▷	31		
Παπικὸν Κράτος	1829	▷	▷	▷	28		
Σκωτίαν	> 1821	▷	▷	▷	50		

Ἀφίνοντες τὸν περὶ θητηρίας ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπολογισμὸν, διτὶς μᾶς φαίνεται κατά τι ἐσφαλμένος, καὶ λαμβάνοντες εἰς τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ πίνακος τοὺς ποικιλωτέρους ἀριθμοὺς τοὺς ἐμφανιομένους εἰς τὰς τελευταῖς γραμμαῖς, διέπομεν, διτὶς μεταξὺ τῆς τοῦ Παπικοῦ Κράτους (εἰς πρὸς εἰκοσιοκτῷ) καὶ τῆς ἐν Σκωτίᾳ (εἰς πρὸς πεντήκοντα) θητηρίας, ἡ διαφορὰ εἶναι ὑπέρογκος· καὶ δῆμος ἡ θητηρίας εἰς τὸ ὄλον τῆς Σκωτίας, εἶναι ἔτι πολὺ μεγαλητέρα παρὰ δῆμον ὁ Μορὼ Ζοννὲς παραδέχεται διὰ τὴν Ἱρλανδίαν καὶ τὰ Βορειότερα τῆς Σκωτίας καὶ Νόρθεγλας μέρους.

Δὲν ἔχομεν εἰσέτι δῆλας τὰς ἀναγκαῖας πληροφορίας, διὰ νὰ φύλασσων εἰς ἑκτίμησιν συγκριτικὴν περὶ τῆς μακροζωίας τῶν διαφόρων φυλῶν τῶν ἀνθρώπων, ὑποθέτοντες αὐτὰς ἀπηλλαγμένας τῆς ἐπιφρόνης τοῦ κλίματος. 'Αλλ' ἔξ ὅσων παρατηρήσεων ἔχομεν, δυνάμεθα νὰ ἀποδείξωμεν, διτὶς ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς εἶναι παντοῦ σχεδὸν ἡ αὐτὴ, ὁποιαιδήποτε καὶ ἀνὴν αἱ παρατηρήσεις φυλαὶ. ὑπολογισμοὶ χυρίων γενούμενοι περὶ τῶν λευκῶν φυλῶν μᾶς πείθουσι νὰ παραδεχθῶμεν, διτὶς τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἀποθνήσκει πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους, διτὶς τὸ ημισυ ἀποθνήσκει πρὸ τοῦ τριακοστοῦ, τὰ δύο τρίτα πρὸ τοῦ πεντηκοστοῦ δευτέρου, καὶ τὰ τρία τέταρτα πρὸ τοῦ ἑηκοστοῦ πρώτου. Μεταγνέστεροι δ' ὑπολογισμοὶ ἔδωκαν ἀποτελέσματα πολὺ διάφορα. Κατὰ τὴν παρατηρήσιν τοῦ Οὐρελάνδου, ἐπὶ ἑκατὸν γεννωμένων ἀτόμων, πεντήκοντα ἀποθνήσκουσι πρὸ τοῦ δεκάτου ἔτους καὶ ἔξ μόνον ζῶσιν ὑπὲρ τὸ ἑηκοστόν.

Πολλὰ παραδείγματα μακροζωίας μεταξὺ τῶν Εὐρωπαίων συνέλεξεν δ. Κ. Ἐαστόν, διτὶς συνήνωσεν εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα τὰ ἀριθμητικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἔρευνῶν του. Δὲν ἀριθμεῖ, ὡς παρατηρεῖ ἕκαστος, εἰμὴ τὰ ἀτομα τὰ ἐπιζήσαντα ὑπὲρ τὸ ἔκαστον ἔτος, καὶ εὐρίσκει τοιαῦτα προχωρῶν ἀπὸ δέκα εἰς δέκα ἔτη.

Ἀπὸ 100 μέχρι 110 καὶ τούτου περιλαμβανομ. 1310	110	120	130	140	150	160	170	180	277
	•	•	•	•	•	•	•	•	84
	•	•	•	•	•	•	•	•	26
	•	•	•	•	•	•	•	•	7
	•	•	•	•	•	•	•	•	3
	•	•	•	•	•	•	•	•	3

Παραδείγματα μακροζωίας εὑρίσκονται καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων φυλῶν, ὡς παραδείγματος χάριν παρὰ τοῖς Μαύροις εὐρέθησαν ἀνθρώποι ζήσαντες 120, 130, 146, 150 καὶ εἰς φαῖδος (μουλάτος) 180 ἔτη.

Τὸ γενικὸν συμπέρασμα, εἰς δέ φέρουσιν αἱ συλλεγῆσαι παρατηρήσεις, εἶναι διτὶς δὲν ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς οὐδεμία διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων φυλῶν· τοῦτο τούλαχιστον δὲν διεφίλονεικήθη μέχρι τοῦδε. (Πρισχάρτ.)

— **Παράδοσις Ἀραβικὴ.** Όταν κατείχετο ἡ Ἰσπανία ἀπὸ τοὺς Ἀραβας, εἰς Καλίφης ήθέλησε νὰ αὐξήσῃ τοὺς κάπους του, καὶ νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίσκον ἐπὶ μικροῦ ἀγροῦ δρίζουντος αὐτοὺς καὶ ἀνήκοντος εἰς πτωχὴν χήρα, ἥτις ἀπεποιήθη νὰ τὸν ἀπαλλοτριώσῃ. Ἀλλ' ὁ Καλίφης ἦδοι πουργός του κατέλαβε τὸν μικρὸν τοῦτον ἀγρὸν, καὶ φύκοδρυντος παλάτιον λαμπρὸν καὶ ὀλόχυρον. Ή πτωχὴ χήρα ἀπῆλθε καὶ παραπόνηθε εἰς τὸν Καδὴν τῆς Κορδούνης. Ή οὐράνιος δύσκολος, ἀλλ' ὁ Καδὴς, ὃν καλὸς ἀνθρώπος, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ὄνου του καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Καλίφην, καθ' ἣν ὥραν οὗτος, περικυκλωμένος ὑπὸ τῆς αὐλῆς του, ἥτον εἰς τὸν οἰκίσκον του. Ο Καδὴς ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἔνα μέγα σάκκον. Ἀφοῦ προσεκύνησε τὸν Καλίφην, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ πληρώσῃ τὸν σάκκον του χώματος τοῦ κάπου. Ο Καλίφης, διτὶς ἥτον καλός, συνήνεσεν. Άφοῦ δὲ ἐπλήρωσε τὸν σάκκον του μὲ τὴν ἀστείαν ἐξείνην παρέρησεν τῶν Ἀσιανῶν, ἥτις συμβιβάζεται μὲ τὴν δουλείαν, λέγει εἰς τὸν Βασιλέα· Διὰ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον μου πρέπει νὰ μὲ θοιβήσῃς νὰ φορτώσω τὸν σάκκον μου ἐπὶ τοῦ ὄνου. Ο Καλίφης δοκιμάζει καὶ εὐρίσκει αὐτὸν θαρύτατον. Βασιλεὺς, λέγει μεγαλοφρόνως ὁ Καδὴς, ἔὰν αὐτὸς διάσκοκος, περιέχων ἐλάχιστον μέρος χώματος, σοὶ ἐφάνη θαρύτατος, πῶς θέλεις δυνηθῆ νὰ φέρῃς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅλην αὐτὴν τὴν γῆν τὴν δόποιν ἐσφετερίσθης; Ο Καλίφης, κατανυχθεὶς ὑπὸ τῆς ἀλληγορίας, ἀπέδωκε τὸν ἀγρὸν εἰς τὴν πτωχὴν γυναῖκα, ἀρήσας εἰς αὐτὴν τὸν οἰκίσκον μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ πολυτίμων πραγμάτων.

— **Παράδειγμα ἐγκαρτερήσεως.** Ἡμην πτωχὸς στρατιώτης καὶ ἐλάμβανον δέκα σολδάτα καθ' ἑδομάδα, ὅταν ἐμαθα μόνος μου νὰ δμιλῶ καὶ νὰ γράφω καλῶς τὴν ἐδικήν μου γλώσσαν. Δὲν ἔχει τις ἀνάγκην, διτὸν θέλη νὰ μάθῃ, οὕτε σχολείου, οὕτε θαλάμου, οὕτε ἔξδδων. Ή στρατιώτικη μου κλίνη ἐχρησίμευεν ως καθέκλα, δ σάκκος μου ως ἀναλόγιον, μικρὰ σανίς τις ως τράπεζά μου. Δὲν εἶχον χρήματα νὰ ἀγοράσω λαμπάδα ν ἐλαῖον. Κατὰ τὸν χειμῶνα ἐσπουδάζοντες τὴν γωνίαν τῆς καπνοδόχης, καὶ αἱ ἀκτῖνες αὐτῆς μοι ξρούνν ἀλλὰ δὲν ἐδυνάμην

νὰ πλησιάσω ἔκει, εἰμὴ ὅταν ἥρχετο ἡ σειρά μου. Ἐὰν νέος ἄνευ συγγενῶν, ἄνευ φίλων, ὃντες ἰδιοκτήσιας, ἄνευ ἀνατορφῆς, ἐδύνηθε εἰς τὸ διάστημα ἑνὸς ἔτους, ἐκτελῶν τὴν ἐπαχθῆ ὑπηρεσίαν τοῦ στρατιώτου, νὰ φύλασῃ πρὸς τὸν σκοπόν του, ποίας συγγνώμης θέλει τύχει ἔκεινος, ὅστις εἰς κρείττονα καταστασιν εὐρισκόμενος μείνῃ ἀπαιδεύτος καὶ πτωχός;

Διὰ νὰ ἀγοράσω γραφικὸν κάλαμον ἢ φύλλον χάρτου, ὑπερχρεούμην νὰ στερῶμαι μέρους τῆς τροφῆς μου, δισον πεινασμένος καὶ ἀνήμην. Δὲν εἶχον τιγμῆνος ἡσυχον· ἔπειτε νὰ ἀναγινώσκω ἢ νὰ γράψω ἐν μέσῳ τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες ἐτραγύδουν, ἐγέλων, ἐσύριζον, καὶ οἵτινες εἰς τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως των δὲν εἶναι οὔτε κόσμιοι, οὔτε ἡσυχοι. Μὴ περιπατήστε τὸ λεπτόν, τὸ ὄποιον ἐδίδον, διὰ ν' ἀγοράσω χάρτην, γραφικὸν καλάμον, μελάνην, διότι τοῦτο δι' ἐμὲ ἦτο μεγάλη ποσότης. Ήμην εὑρωστος, ἴγυμναζόμην πολὺ, καὶ ὑγιέστατος. Ἐπλήρωνα τὸ συστίδιον μου καὶ μοὶ ἐμενον τέσσαρα σολδία καθ' ἐδόμαδα. Ἐνθυμοῦμαι μίαν ἡμέραν, ἀφ' οὗ ἔκαμον τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, μοὶ ἐμενεν ἐν σολδίον, τὴν παρασκευὴν τὸ ἐσπέρας, καὶ τὸ προσδιώρισα νὰ ἀγοράσω μίαν σαρδέλαν εἰς τὸ πρόγευμα τῆς ἐπιούστης, διότι ὁ χάρτης καὶ ὁ γραφικὸς κάλαμος ἀπέρροφησαν τὰ λοιπὰ σολδία. Ἐκδόμοι, ἀλλοίμονον! πίπτων εἰς τὴν κλίνην τόσον πεινασμένος, ὕστε εἶχον ἀνάγκην ὅλης τῆς δυνάμεως μου, διὰ νὰ ἐπιβάλλω σιωπὴν εἰς τὴν πεῖνάν μου, ἀνακαλύπτω, διὰ ἀπώλεσα τὸν θησαυρόν μου· τὸ σολδίον ἔχαθη. Ἐκρυψκ τὴν κεφαλήν μου ὑπὸ τὸ σκέπασμα, καὶ ἔκλαιον ὡς παιδίον. Ποσος νέος ἀναγινώσκων τοῦτο δὲν θέλει αἰσχυνθῆ διεσχυρίζόμενος, διὰ περιστάσεις καὶ ἔλλειψις καιροῦ πρὸς σπουδὴν ἐμπόδισαν τὴν ἐκπαίδευσιν του;

(Magasin Pittoresque).

— Ἀγαθὴ πρᾶξις ἀμοιβεῖται. Συνταγματάρχης τις Σουηδὸς ἡρανίσθη ὑπὸ πυρκαϊᾶς, καταναλωσάστης τὴν οἰκίαν του, μόνην ἰδιοκτησίαν τὴν ὄποιαν εἶχε. Τινὲς τῶν φίλων του ἔκαμον λαχεῖον, διὰ νὰ συνεισφέρωσιν ὅ,τι ἀπώλεσε. Ἐν ᾧ δὲ ἐνησχολοῦντο εἰς τοῦτο, ἔλκην ἐκ Πομερανίας ἀνώνυμον ἐπιστολὴν ἐγκλείσουσαν γραμμάτιον ἐκατὸν πεντήκοντα ταλλήρων μὲν μόνον τὰς λέξεις. « Ἐνθυμηθῆτε τὴν μὲ τὸ πόντον (runsch) θλασθεῖσαν φιάλην. » Πολὺς καιρὸς παρῆλθε διὰ νὰ ἐννοήσῃ ὁ Συνταγματάρχης τὸ γραφόμενον. Τέλος ἐνθυμηθῆ, διὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἱρέθη εἰς τὴν οἰνοπαλεῖον πλῆρες ἀνθρώπων εὐθυμούντων, καὶ διὰ αὐτόθι μίαν ὑπηρέτρια ἀφῆκε νὰ πέσῃ ἐν τινικὸν σκεῦος πλῆρες ποντσίου (runsch). Η οἰκοδέσποινα εἰς τὴν στιγμὴν τοῦ θυμοῦ ἡπείρησε τὴν δυστυχὴν νέαν, διὰ θέλει τὴν ἀποπέμψει ἀμέσως καὶ τὴν φυλακίσει, ἐὰν δὲν ἐπλήρωντες τὴν ζημίαν. « Ο Συνταγματάρχης ἐμεσίτευσε δι' ἔκεινην, ἐπλήρωσε τὸ σινικὸν σκεῦος καὶ τὸ πόντον. Τὸ περίεργον τοῦτο ἀνέκδοτον, διηγούμενον εἰς ὅλην τὴν Στοκόλμην ἐφθαστεν εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ Βασιλέως. « Ο Γουστάβος Δ'. εὐχαριστήθη πολὺ, καὶ ἐστειλεν ἔξι χιλιάδας ταλλήρων μὲν ἐπιστολὴν ἔχουσαν ὡς ἔξτις. » Ἡξεύρω, διὰ οἱ φίλοι τοῦ Συνταγματάρχου ἔκαμον ἐν λαχεῖον ὑπέρ αὐτοῦ. « Η σύστασις λαχεῖου εἶναι ἀπηγορευμένη, ἄνευ τῆς προηγουμένης ἀδείας τῆς Ἀστυνομίας. Εἰπέτε εἰς τὸν Συνταγματάρχην, διὰ τὸν γνωρίζω·

διὰ εἶναι φιλάθρωπος καὶ εὐγενής, καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατον ν' ἀποποιηθῇ δικαίαν αἴτησιν γενομένην πρὸς αὐτὸν, καὶ διὰ ἐπιθυμῶ νὰ λάβῃ ἀδείαν διὰ τὸ λαχεῖον, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ συνεισφέρω.

(Musée des familles.)

— Περίεργοι ἀντιπάθειαι. Ἐόπικος ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, δὲν ἐδύνατο νὰ μένῃ μόνος εἰς δωμάτιον, εἰς τὸ ὄποιον ἦτο γαλῆ. Ὁ Δούξ Ἐπερνῶν ἐλειποθύμει ὅταν ἔβλεπε λαχιδέα (κουνέλι). Ὁ σρατάρχης Ἀλέρετος διετίθετο κακῶς εἰς δεῖπνον ὅπου τῷ προσέφερον μικρὸν ἀγριόχοιρον ἢ μικρὸν χοῖρον. Ὁ Βλαδίσλας, Βασιλεὺς τῆς Πολωνίας, ἐταράττετο καὶ ἐφευγεν, ὅταν ἔβλεπε μῆλα. Ὁ Μέρκομος δὲν ἐδύνατο νὰ ὑσφρανθῇ ἵχθυν χωρὶς νὰ κυριεύῃ ὑπὸ πυρετοῦ. Ὁ Σκαλίγερος ἐτρέμεν ὅλος, ὅταν ἔβλεπε κάρδαμον. Ὁ ἀστρονόμος Τιχο-Βράχης ἥτθάνετο τοὺς πόδας του τρέμοντας, ὅταν ἀπήντα λαχωδὸν ἢ ἀλώπεκα. Ὁ φιλόσοφος Βάκων ἐλειποθύμει εἰς τὴν ἔκλειψιν τῆς σελήνης. Ὁ Βαύλος κατελαμβάνετο ὑπὸ σπασμῶν, ὅταν ἤκουε τὸν φλοιόσθον ὅδατος ἔξερχομένου ἀπὸ πηγήν. Ὁ Λαμπτός δὲν ἐδύνατο νὰ ἀκούῃ τὸν ἥχον οὐδὲνδες μουσικοῦ ὄργανου κτλ. κτλ.

Ολ' αὐτὰ τὰ παραδείγματα ἀποδεικνύουσιν, διὰ, καθὼς ὑπάρχουσιν ἔλξεις ἀκούσιοι πρὸς τινὰ πράγματα, ἐπίστης ὑπάρχουσι καὶ ἀποστροφαὶ, αἴτιες φαίνονται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὄργανισμοῦ, καὶ δύνανται νὰ ὑποτεθῶσιν ἀκατανίκητοι. Τι κοινότερον ἀνθρώπων εὐσταθῶν μάλιστα καὶ ἀπορμήτων τὸν χαρακτῆρα, οἵτινες τρομάζουσιν ἢ πάσχουσι βλέποντες ζωύφια, ἢ ἀκούοντες ἥχους, ὅποιον ἀποτελεῖ δοκιμόμενος φελδός, ἢ ὄποιον ὁ οὐλος, τριβόμενος μὲ τοὺς δακτύλους; Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἐντυπώσεων τούτων, ὑπάρχουσι τινὲς ὑπερονικῶμεναι δι' ἵσχυρᾶς θελήσεως, καὶ δι' ἀντιστάσεως ἐπιμόνου.

— Μέσορ τοῦ θεραπεύειν τὰς ἀντιπάθειας. Συμβαίνει πολλάκις νὰ ἐμπνέῃ ἐν πρότωπον ἀντιπάθειαν, δηλαδὴ αἰσθημα ἀποστροφῆς ἢ μάλιστα ὑπόκωφον ἀπέχθειαν, ητίς καθιστᾷ τὴν παρουσίαν του δυσάρεστον. Πρέπει νὰ θεραπευθῶμεν ἀπὸ τὴν τοιαύτην διάθεσιν, διότι ἔκαστος, χάριν τῆς ἰδίας του εὐτυχίας, πρέπει νὰ ζητῇ ν' ἀγαπᾷ δόλον τὸν κόσμον, ἢ τούλαχιστον νὰ μὴ βλέπῃ κάρνενα μὲ δυσκρέσεικαν ἄνευ εὐλόγων αἰτιῶν. Διακεκριμένος τις σοφὸς τῆς ἐποχῆς μας ὑπέδειξεν ἐσχάτως μέσον τελείας θεραπείας, τῆς δοπιάς ἔκαμε τὴν δοκιμὴν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. « Ἀπήγτων συγνά, ἔλεγεν, εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἔνα μικράνθρωπον μὲ πρότωπον ἄχαρι, τὸν ὄποιον δὲν ἐδύναμην νὰ ἴδω, χωρὶς γχ συγκινήσαι εὐθὺς τὸ σῶμά μου ἀπὸ ἀλγεινὴν ταρχήν. Ἡναγκαζόμενην νὰ τῷ στρέφω τὰ νῶτα ἢ νὰ χαμηλώνω τοὺς ὄφθαλμούς διὰ νὰ μὴ τὸν βλέπω ἔξι αἰτίας τῆς κακῆς ἐντυπώσεως, τὴν δοπιάν μοὶ ἐπρέζενε. Η θέσις μου καθιστάτο παρ' ἡμέραν δυσχερεστέρα, διότι ἥχετο ἐνδελεχεῖς εἰς τὴν βιβλιοθήκην καὶ ἐφαίνετο, ὡς νὰ μὲν ἔζητε ἐπίτηδες, ὥστε ἡναγκαζόμην νὰ φεύγω. Τέλος σκεπτόμενος μίαν πρωτίαν ἐν τῇ κλίνῃ μοι περὶ τούτου, ἀνεπήδησα περιχαρῶς, διότι εὖρον μέσον, τὸ ὄποιον ἐμελλεῖς νὰ ἔξαλειψῃ τὴν ἀντιπάθειάν μου, καὶ τὴν αὐτὴν ἐνδομάδα τὸ ἐξεπλήρωσα ἐπιτυχῶς. Κατώρθωσα νὰ κάμω χάριν τινὰ μικρὰν εἰς αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον, διὰ τοὺς ὑπερχρεώθη νὰ

μοὶ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του. Τὸ πρόσωπόν του μοὶ ἐφάνη ώραῖον καὶ ἀγαπητόν, καὶ ἔκτοτε θλέπω αὐτὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ μ' εὐχαρίστησιν.

(Magasin Pittoresque.)

— *Παραβολὴ Ἀσιατική.* Λυθρωπός τις περιηγεῖτο ἔφιππος μὲν ὑπηρέτην ὁδεύοντα πεζῇ. Όιπεὺς ἔτρεχεν εἰς τὰ δρη καὶ τὰς πεδιάδας, ὃ δὲ πιστός ὑπηρέτης ἔτρεχε κατόπιν ἐκείνου καὶ μόλις ἐδύνατο νὰ τὸν ἀκολουθῇ. « Αὐθέντα, αὐθέντα, φωνάζει ὁ φρόνιμος ὑπηρέτης, εἰς ἥλος ἔπεσεν ἀπὸ τὸ πέταλον τοῦ ἵππου σας. Εάλλετε τον, ἔὰν δὲν θέλητε νὰ

ἀπολέσητε καὶ τὸ πέταλον. Τὶ πειράζει; λέγει ὁ Αὐθέντης, ἥλος ἐδώθεν, ἥλος ἐκεῖθεν, ἔχομεν ἥλους πολλούς· ἐμπρός. Μετὰ μίαν σιγμὴν ὁ ὑπηρέτης φωνάζει, Αὐθέντα, Αὐθέντα, τὸ πέταλον ἔπεσε, Εάλλετε το, ἔὰν δὲν θέλητε ν' ἀπολέσητε καὶ τὸν ἵππον σας. Τὶ πειράζει; λέγει ὁ ιππεὺς· πέταλον ἐδώθεν, πέταλον ἐκεῖθεν, ἔχομεν πέταλα πολλά· ἐμπρός. Άλλὰ πρὶν ὁ ὑπηρέτης τὸν εἰδοποιήσῃ τὸ τρίτον, ὁ ἵππος προσκρούει εἰς πέτραν καὶ πίπτει. Όιπεὺς τότε ἀρῆκε τὸ ἔφιππιον, καὶ ἐσθίζει δυστυχῶς πλησίον τοῦ ὑπηρέτου του.

